

der, inden et saadant Lovforslag er vedtaget, af en Egn som den derovre kan garanteres 1 Mill. Kr.; naar noget saa ekstraordinært, som man vel neppe har noget Sidestykke til, har kunnet finde Sted, maa der ligge meget betydelige Interesser bagved, saa maa en Forandring af de bestaaende Forhold være i høj Grad nødvendig.

Det ærede Medlem Hr. Pinholts Udtalelser var egentlig ogsaa en Bekræftelse derpaa. Det ærede Medlem kom ind paa at sammenligne Tilstanden i Fjorden sidste Sommer med Tilstanden paa Oluf Hungers Tid. Nu ved vi, at i det øvrige Land har man, selv om Forholdene har været beskrevet noget drastisk Tid efter anden, dog ikke haft en Tilstand, som har kunnet sammenlignes med Tilstanden paa Oluf Hungers Tid, i hvert Fald ikke, naar vi skal rette os efter Saxo, som vel er den eneste Kilde om, hvorledes det egentlig var paa Oluf Hungers Tid. Naar saadanne forfærdelige Tilstande har været til Stede ved Ringkøbing Fjord, og naar vi nu af det ærede Medlem Hr. Pinholt har faaet en Bekræftelse derpaa, har han jo selv leveret Bevis for, at en Forandring af de bestaaende Forhold er i høj Grad nødvendig.

Hauge: Jeg skal indskrænke mig til at gøre nogle faa Bemærkninger. Sagen maa betragtes som i det væsentlige uddebatteret og tjenlig til at blive behandlet videre i et Udvalg.

Jeg vil først gøre et Par Bemærkninger til den højtærede Minister for offentlige Arbejder, der sagde, at Førerne for de stridende Parter selv var stridbare, havde haget sig fast i bestemte Forestillinger og var ikke til at rokke derfra. Der er vistnok noget om dette, men paa den anden Side kan man ikke se bort fra de Interesser, som skal varetages. Her er jo Tale om modstridende Interesser. De Folk, der bor i Egnen omkring den sydlige Del af Ringkøbing Fjord, har den Opfattelse, at Tilstandene er taalelige, er gode, saaledes som de er, og har fra Gennemgravningen af Kanalen ved Hvide Sande Erfaringer for, at Forholdene kan blive baade vanskelige og i høj Grad skadelige for dem, og derfor er det naturligt, at de er imod, at man gaar til nye Eksperimenter. Nordpartiet har den modsatte Opfattelse, fordi Befolkningen deroppe har Ulemper af den forhaandenværende Tilstand. Var der nu nogen, der var i Stand til at sige, paa hvilken Maade man kunde forlige disse to Anskuelse, saa vilde Sagen være meget

lettere for os, men netop den Omstændighed, at Befolkningen staa saa stærkt mod hinanden, gør det saa særdeles vanskeligt for os her i Rigsdagen at træffe den endelige Afgørelse. Det er ikke nok med, at Befolkningen har været uenig, endogsaa saa uenig, at bittert Fjendskab har været til Stede, Sagkundskaben har heller ikke været vejledende for Rigsdagen paa en saadan Maade, at Rigsdagen ingen Grund har haft til at beklage sig. Vi ved alle, at dersom vi gennem Vandbygningsdirektionen i rette Tid havde kunnet faa den Vejledning, som Rigsdagen i et Spørgsmaal af denne Beskaffenhed kunde kræve, havde Sagen ogsaa været lettere, men det har vi ikke faaet, og vi kunde maaske ikke faa det, saaledes som Sagkundskabens Viden om Forholdene paa det paagældende Sted var.

Det ærede Medlem Hr. Kr. Kristensen synes mig at være et talende Eksempel paa en Mand, som har sit Standpunkt fuldt færdigt, og paa, at den, der stiller sig paa Nordpartiets Side, er fuldkommen klar over, at han har Retten paa sin Side. Han optraadte i hvert Fald her som Forsvarer for at gaa videre med Eksperimentet paa en saadan Maade, at jeg havde Indtryk af, at han i enhver Henseende var paa det rene med, at der ingen Risiko var af nogen Art, og at al Retten laa paa den nordlige Side. Han var endogsaa allerede fra allerførste Færd klar over, at man rent teknisk set greb Sagen forkert an ved blot at prøve den løse Gennemgravning ved Hvide Sande. Han havde for sit Vedkommende ingen Sinde været i Tvivl om, at dette var fuldkommen forkert. Ikke desto mindre blev Rigsdagen i Foraaret 1908 stillet overfor det Forslag, at der skulde bevilges 127 000 Kr. til en saadan Gennemgravning, som man saa foreløbig skulde lade passe sig selv. At dette viste sig at være uheldigt, er en Sag for sig; men man vovede Eksperimentet og gjorde det vel i Troen paa, at det muligvis kunde føre til et gunstigt Resultat. Det gjorde det nu imidlertid ikke, og vi har haft mange Ulemper deraf senere.

Det ærede Medlem sagde, at naar vi nu faar Hvide Sande Projektet gennemført, bliver vi til enhver Tid Herre over Vandstanden i Ringkøbing Fjord. Men dette passer slet ikke. Vi bliver ikke til enhver Tid Herre over Vandstanden i Ringkøbing Fjord, fordi vi bygger Slusen ved Hvide Sande. Vandstanden i Ringkøbing Fjord vil i mange Tilfælde være afhængig af Vandstanden i Havet udenfor. Derimod har det ærede Medlem ubetinget Ret i, at det ikke for Landbefolkningen er noget Eksistens-